

Jordbruksverkets vägledning för odlare som producerar prebasmoderplantor, prebas- och basmaterial av frukt- och bärväxter

Växtregelenheten
Version 2 beslutad 2018-05-21

Versionshantering

Datum	Dokument	Ändring
2018-01-16	Beslut version 1 Dnr 3.6.20-692/18	
2018-05-21	Beslut version 2 Dnr 3.6.20-07669/2018	Produktionsplanen är uppdaterad och förenklad. Hassel och Fikon avsedda för fruktproduktion är tillagda.

Innehåll

1	Krav på produktion och försäljning.....	4
2	Dokumentera din odling	6
3	Produktion och kontroll – Prebasmoderplantor	7
4	Produktion och kontroll – Prebasmaterial	10
5	Produktion och kontroll – Basmaterial.....	12
6	Märk plantorna på rätt sätt	15
7	Allmän information.....	18
8	Skadegörare	21
9	Högsta tillåtna antal generationer av slakten och arter	42
10	Isoleringsavstånd mellan basmaterial och CAC	44
11	Produktionsplan	Fel! Bokmärket är inte definierat.

1 Krav på produktion och försäljning

Reglerna om saluföring av förökningsmaterial och frukt- och bärplantor avsedda för fruktproduktion syftar till att yrkesodlare i hela EU ska få samma möjlighet att köpa förökningsmaterial och plantor som är friska och har god kvalitet. Det ska framför allt leda till att odlarna ska få ett bra resultat i frukt- och bärodlingen.

Syftet med den här vägledningen är att hjälpa dig med att uppfylla kraven.

1.1 Villkor för att få producera och sälja prebasmoderplantor, prebas- och basmaterial

Det finns flera villkor för att du ska få producera och sälja plantor som är godkända som prebasmoderplantor, eller certifierade som prebas- eller basmaterial.

1. Senast den 1 februari varje år ska du anmäla årets planerade produktion till Jordbruksverket. Samtidigt ansöker du om att vi ska godkänna eller certifiera dina plantor eller ditt material.
2. Du ska ha en produktionsplan.
3. Du ska dokumentera din produktion samt inköp och försäljning.
4. Prebasmoderplantorna ska
 - överensstämma med sortbeskrivningen (grundstammar ska motsvara artbeskrivningen)
 - bevaras på rätt sätt
 - uppfylla kraven på sundhet
 - uppfylla kraven på frihet från defekter.
5. Prebasmaterial ska
 - producerats från en prebasmoderplanta som Jordbruksverket har godkänt, eller producerats direkt från en prebasmoderplanta som har tagits fram genom uppförökning eller mikroförökning.
 - överensstämma med sortbeskrivningen (grundstammar ska motsvara artbeskrivningen)
 - bevaras på rätt sätt
 - uppfylla kraven på sundhet
 - uppfylla kraven på frihet från defekter.
6. Basmaterial ska
 - har producerats från en basmoderplanta som har producerats från prebasmaterial eller genom uppförökning av en basmoderplanta
 - överensstämma med sortbeskrivningen (grundstammar ska motsvara artbeskrivningen).
 - bevaras på rätt sätt
 - uppfylla kraven på sundhet
 - odlas i jord som uppfyller vissa krav

- uppfylla kraven på frihet från defekter
- uppfylla särskilda villkor för förökning.

Du ska märka plantorna med etiketter. Du kan också bifoga följesedlar när du säljer plantor i parti. Om du säljer plantor i parti ska du försegla förpackningar, behållare eller buntar.

2 Dokumentera din odling

2.1 Gör en plan för din produktion

Du ska ta fram och följa en plan för din produktion. Syftet är att du med hjälp av planen ska hitta de moment i din produktion där det är störst risk att plantorna inte når upp kraven för att godkännas som prebasmoderplantor eller certifieras som prebas- och basmaterial. Det kan till exempel gälla risk för spridning av skadegörare mellan plantor och sammanblandning av olika sorter.

I planen ska du beskriva hur du arbetar för att plantorna ska uppfylla kraven för varje kategori. Du ska också dokumentera hur du arbetar med detta i praktiken.

Det ska framgå av planen vilka släkten eller arter den gäller.

I planen ska det framgå

- kategori (prebasmoderplantor, prebas- och basmaterial)
- var du odlar plantorna och uppskattat antal
- odlingsperiod (vilka år)
- hur du uppförökar plantorna
- hur du förpackar-, lagrar- och transporterar plantorna.

I avsnitt 11 hittar du ett förslag på hur produktionsplanen kan se ut.

2.2 Dokumentera och spara resultat från kontroller och analyser

Jordbruksverket kontrollerar din produktion en till två gånger per odlingssäsong beroende på vilka arter du odlar. Vid kontrollen tittar vi även på din produktionsplan och hur du övervakar din odling för att minska de risker du har pekat på i din plan.

Du ska också dokumentera hur du övervakar riskerna i produktionen. Det kan du göra i din produktionsplan.

Det kan till exempel handla om

- okulärbesiktning av plantorna för att kunna hindra spridning av skadegörare och sätta in behandling i tid
- risker i samband med upptagning och transporter.

Spara dokumentationen i tre år efter att det berörda materialet har producerats.

2.3 Dokumentation av inköp och försäljning

Du ska föra register över dina inköp och din försäljning. Detta bör framgå av din bokföring och du behöver inte göra något ytterligare register. Spara uppgifterna i tre år.

3 Produktion och kontroll – Prebasmoderplantor

3.1 Kontrollera att plantorna är av rätt sort

Du är ansvarig för att se till att de plantor du producerar tillhör rätt sort.

Bedöm om det är rätt sort genom att jämföra plantorna med sortbeskrivningen. Om sortbeskrivningen endast bygger på fruktens egenskaper ska bedömningen göras på en fruktbarande planta som producerats från prebasmoderplantan. Den plantan ska hållas åtskild från prebasmoderplantan och prebasmaterialiet.

Beskriv hur du säkerställer att det är rätt sort i din produktionsplan.

Om det är en grundstam som inte tillhör någon sort ska den överensstämma med artbeskrivningen.

3.1.1 Sorter som ännu inte är godkända

Om det är en sort för vilken det finns en ansökan om officiellt godkännande och registrering eller växtförädlarrätt får prebasmoderplantor godkännas bara om sorten är beskriven i en DUS-rapport, som utarbetats av ett ansvarigt officiellt organ i EU eller i ett tredjeland. Rapporten ska visa att sorten är särskiljbar, enhetlig och stabil.

I avvaktan på registrering av sorten får prebasmoderplantan och det material som framställs av den inte saluföras som prebasmaterial, basmaterial eller certifikatmaterial, utan endast användas för produktion av basmaterial eller certifikatmaterial.

3.2 Bevara plantorna på rätt sätt

Du ska bevara prebasmoderplantor i anläggningar som är anpassade till de berörda släktena eller arterna.

Odlade de tänkbara prebasmoderplantorna och prebasmoderplantorna i växthus eller under nät för att skydda dem mot insektsangrepp, luftburna infektioner och alla andra tänkbara källor till defekter under hela produktionsprocessen. De ska också odlas, i krukor med odlingssubstrat som är fritt från jord eller steriliserat. Krukorna får inte komma i kontakt med marken.

De tänkbara prebasmoderplantorna ska dessutom isoleras från prebasmoderplantor tills att Jordbruksverket har godkänt dem som prebasmoderplantor.

Du ska odla och märka plantorna på ett sätt som garanterar att de kan identifieras individuellt och spåras genom hela produktionsprocessen.

Du får bevara prebasmoderplantorna genom kryokonsivering.

3.3 Kontrollera att plantorna är friska

Kontrollera din produktion löpande för att upptäcka skadegörare så att du kan vidta åtgärder för att hindra spridning mellan plantorna. Det gäller både de karantänsskadegörare som räknas upp i avsnitt 8.1 och allvarligare skadegörare (karantänsskadegörare).

Dokumentera i din produktionsplan hur du övervakar att plantorna håller sig friska.

Jordbruksverket kontrollerar också att din odling är fri från dessa skadegörare en eller två gånger per odlingssäsong beroende på vilka arter du odlar. Om vi misstänker att det finns skadegörare skickar vi prov för analys.

Om du har prebasmoderplantor under kryokonsivering ska du inte kontrollera sundheten på det materialet.

Hänvisningarna till bilagorna 2 A, 2 B och 3 avser bilagorna i fruktplantsföreskriften.

3.3.1 Sundhetskrav för tänkbara prebasmoderplantor

Tänkbara prebasmoderplantor ska vara fria från de skadegörare som finns i bilaga 2 A och 2B och som redovisas i tabellen i avsnitt 8.1.

Jordbruksverket gör okulärbesiktning. Om vi misstänker att det finns skadegörare ska vi ta prov och skicka för analys.

Tänkbara prebasmoderplantor ska vara fria från de skadegörare som finns i bilaga 3 och som redovisas i tabellen i avsnitt 8.1.

Vi gör okulärbesiktning samt tar prov och skickar på analys.

3.3.2 Sundhetskrav för prebasmoderplantor som produceras genom förnyelse

Prebasmoderplantor som har producerats genom förnyelse ska vara fria från de skadegörare som finns i bilaga 2 A och 2B och som redovisas i tabellen i avsnitt 8.1.

Jordbruksverket gör okulärbesiktning. Om vi misstänker att det finns skadegörare ska vi ta prov och skicka för analys.

De ska också vara fria från de virus och viroider som finns i bilaga 3.

Vi gör okulärbesiktning samt tar prov och skickar på analys.

3.3.3 Sundhetskrav för prebasmoderplantor

Prebasmoderplantor ska vara fria från alla de skadegörare som finns i tabellen i avsnitt 8.1.

Jordbruksverket gör okulärbesiktning. Om vi misstänker att det finns skadegörare ska vi ta prov och skicka för analys.

3.3.4 Kontrollera att plantorna inte har defekter

Kontrollera att prebasmoderplantorna är praktiskt taget fria från defekter som kan försämra kvaliteten. Det innebär att plantorna ska hålla en sådan kvalitet att defekterna inte påverkar den avsedda odlingen och fruktproduktionen.

Med defekter menas skador som till exempel missfärgningar, sårvävnad och torkskador.

3.4 Uppförökning, förnyelse och förökning av prebasmoderplantor

Du får uppföröka, förnya eller mikroföröka de prebasmoderplantor som Jordbruksverket har godkänt.

Du får föröka prebasmoderplantor för att producera prebasmaterial.

Du får bara använda en prebasmoderplanta för förökning så länge sorten beräknas vara stabil. Sortens stabilitet kan också påverkas av miljöförhållandena under odlingen eller andra faktorer.

Använd EPPO-standard eller andra internationellt erkända protokoll för uppförökning, mikroförökning, förnyelse och förökning av prebasmoderplantor.

Du hittar EPPO-standarder för certifiering här:
<http://archives.eppo.int/EPPOStandards/certification.htm>

3.5 Skilj på material av olika kategorier

Om du producerar flera kategorier av certifierat material ska du se till att plantorna hålls åtskilda under hela produktionen. Du måste avlägsna material som inte uppfyller kraven.

Du får inte använda eller sälja plantor som inte uppfyller kraven
Om materialet inte uppfyller kraven får du inte använda plantorna för förökning och inte heller sälja dem.

Om plantorna uppfyller kraven för en lägre kategori får du använda dem eller sälja dem i den kategorin de uppfyller kraven för i stället. Om du kan vidta åtgärder så att plantorna åter uppfyller kraven för avsedd kategori får du använda eller sälja dem som sådant igen.

4 Produktion och kontroll – Prebasmaterial

4.1 Krav på förökningsmaterial

Du ska producera prebasmaterial

- direkt från en prebasmoderplanta som Jordbruksverket har godkänt eller
- direkt från en prebasmoderplanta som du har uppförökat eller mikroförökat från prebasmoderplanta som vi har godkänt, se avsnitt 3.5.

4.2 Kontrollera att plantorna är av rätt sort

Du är ansvarig för att se till att de plantor du producerar tillhör rätt sort.

Bedöm om det är rätt sort genom att jämföra plantorna med sortbeskrivningen.

Beskriv hur du säkerställer att det är rätt sort i din produktionsplan.

Om det är en grundstam som inte tillhör någon sort ska den överensstämma med artbeskrivningen.

4.2.1 Sorter som ännu inte är godkända

Om det är en sort för vilken det finns en ansökan om officiellt godkännande och registrering eller växtförädlarrätt får prebasmoderplantor godkännas bara om sorten är beskriven i en DUS-rapport, som utarbetats av ett ansvarigt officiellt organ i EU eller i ett tredjeland. Rapporten ska visa att sorten är särskiljbar, enhetlig och stabil.

I avvaktan på registrering av sorten får prebasmoderplantan och det material som framställs av den inte saluföras som prebasmaterial, basmaterial eller certifikatmaterial, utan endast användas för produktion av basmaterial eller certifikatmaterial.

4.3 Bevara plantorna på rätt sätt

Du ska bevara prebasplantor i anläggningar som är anpassade till de berörda släkterna eller arterna.

Odlas prebasplantorna i växthus eller under nät för att skydda dem mot insektsangrepp, luftburna infektioner och alla andra tänkbara källor till defekter under hela produktionsprocessen. De ska också odlas, i krukor med odlingssubstrat som är fritt från jord eller steriliserat. Krukorna får inte komma i kontakt med marken.

Du ska odla och märka plantorna på ett sätt som garanterar att de kan identifieras individuellt och spåras genom hela produktionsprocessen.

Du får bevara prebasmoderplantorna genom kryokonsivering.

Du får bara använda en prebasplanta för förökning så länge sorten beräknas vara stabil. Sortens stabilitet kan också påverkas av miljöförhållandena under odlingen eller andra faktorer.

4.4 Kontrollera att plantorna är friska

Prebasmaterial ska vara fritt från de skadegörare som finns i tabellen i avsnitt 8.1

Kontrollera därför din produktion löpande för att upptäcka skadegörare så att du kan vidta åtgärder för att hindra spridning mellan plantorna.

Dokumentera i din produktionsplan hur du övervakar att plantorna håller sig friska.

Du måste också vara uppmärksam på att plantorna inte heller drabbas av allvarligare skadegörare (karantänsskadegörare).

Jordbruksverket kontrollerar också att din odling är fri från dessa skadegörare en eller två gånger per odlingssäsong beroende på vilka arter du odlar. Om vi misstänker att det finns skadegörare skickar vi prov för analys.

Om du har prebasmaterial under kryokonsivering ska du inte kontrollera sundheten på det materialet.

4.5 Kontrollera att plantorna inte har defekter

Kontrollera att prebasmaterial är praktiskt taget fritt från defekter som kan försämra kvaliteten. Det innebär att plantorna ska hålla en sådan kvalitet att defekterna inte påverkar den avsedda odlingen och fruktproduktionen.

Med defekter menas skador som till exempel missfärgningar, sårvävnad och torkskador.

4.6 Skilj på material av olika kategorier

Om du producerar flera kategorier av certifierat material ska du se till att plantorna hålls åtskilda under hela produktionen. Du måste avlägsna material som inte uppfyller kraven.

4.7 Du får inte sälja plantor som inte uppfyller kraven

Om materialet inte uppfyller kraven får du inte sälja plantorna.

Om de uppfyller kraven för en lägre kategori får du sälja dem i den kategorin de uppfyller kraven för i stället. Om du kan vidta åtgärder så att plantorna åter uppfyller kraven för avsedd kategori får du sälja dem som sådana igen.

5 Produktion och kontroll – Basmaterial

5.1 Krav på förökningsmaterial

Du ska producera basmaterial från en basmoderplanta som har producerats

- direkt från prebasmaterial eller
- genom uppförökning av basmoderplantor

5.2 Kontrollera att plantorna är av rätt sort

Du är ansvarig för att se till att de plantor du producerar tillhör rätt sort.

Bedöm om det är rätt sort genom att jämföra plantorna med sortbeskrivningen.

Beskriv hur du säkerställer att det är rätt sort i din produktionsplan.

Om det är en grundstam som inte tillhör någon sort ska den överensstämma med artbeskrivningen.

5.2.1 Sorter som ännu inte är godkända

Om det är en sort för vilken det finns en ansökan om officiellt godkännande och registrering eller växtförädlarrätt får prebasmoderplantor godkännas bara om sorten är beskriven i en rapport, som utarbetats av ett ansvarigt officiellt organ i EU eller i ett tredjeland och som visar att den sort det gäller är särskiljbar, enhetlig och stabil.

I avvaktan på registrering av sorten får moderplantan och det material som framställs av den inte saluföras som prebasmaterial, basmaterial eller certifikatmaterial, utan endast användas för produktion av basmaterial eller certifikatmaterial.

5.3 Bevara plantorna på rätt sätt

Du ska bevara och märka grundstammar av brebasmaterial på ett sätt som garanterar att de kan identifieras individuellt genom hela produktionsprocessen.

Om du bevarar basmaterial och basmoderplantor på friland ska plantorna vara isolerade från

- 1 potentiella källor för luftburna infektioner,
- 2 rotkontakt,
- 3 korsinfektion genom maskiner,
- 4 ympverktyg, och
- 5 andra möjliga källor för infektioner.

Du ska ha ett avstånd mellan olika sorter så att de inte kan blandas samman.

I avsnitt 10 finns rekommendationer för isoleringsavstånd mellan basmaterial och CAC-plantor.

5.4 Kontrollera att plantorna är friska

Basmaterial ska vara fritt från de skadegörare som finns i tabellen i avsnitt 8.1. För vissa skadegörare finns tröskelvärden som inte får överskridas vid okulärbesiktningen dessa framgår också av tabellen i avsnitt 8.1.

Kontrollera därför din produktion löpande för att upptäcka skadegörare så att du kan vidta åtgärder för att hindra spridning mellan plantorna.

Dokumentera i din produktionsplan hur du övervakar att plantorna håller sig friska.

Du måste också vara uppmärksam på att plantorna inte heller drabbas av allvarligare skadegörare (karantänsskadegörare).

Jordbruksverket kontrollerar också att din odling är fri från dessa skadegörare en eller två gånger per odlingssäsong beroende på vilka arter du odlar. Om vi hittar misstänkta skadegörare skickar vi prov för analys.

Om du har basmaterial under kryokonsivering ska du inte kontrollera sundheten på det materialet.

5.5 Krav på jorden

För vissa släkten och arter ska jorden vara fri från nematoder som är värdar för virus. Detta gäller för *Fragaria L.*, *Prunus L.*, *Ribes L.* och *Rubus L.* Nematoderna räknas upp i avsnitt 8.2

Jordbruksverket ska ta prover och sicka för analys om jorden inte är provtagen sedan tidigare.

5.6 Kontrollera att plantorna inte har defekter

Kontrollera att basmaterial är praktiskt taget fritt från defekter som kan försämra kvaliteten. Det innebär att plantorna ska hålla en sådan kvalitet att defekterna inte påverkar den avsedda odlingen och fruktproduktionen.

Med defekter menas skador som till exempel missfärgningar, sårvävnad och torkskador.

5.7 Krav för uppförökning

Du får uppföröka basmaterial i det antal generationer som behövs för att producera tillräckligt antal basplantor men högst i det antal generationer och längsta tillåtna livstid som anges i avsnitt 9.

Om det är tillåtet flera generationer av basmoderplantor får du producera en ny generation från vilken som helst av de föregående generationerna. Den första generationen måste dock vara producerad från prebasmaterial.

De olika generationerna ska förvaras åtskilda från varandra.

Du får bara använda en basplanta för förökning så länge sorten beräknas vara stabil. Sortens stabilitet kan påverkas av miljöförhållandena under odlingen eller andra faktorer. För vissa arter anges en beräknad livslängd i avsnitt 9.

5.8 Skilj på material av olika kategorier

Om du producerar flera kategorier av certifierat material ska du se till att plantorna hålls åtskilda under hela produktionen. Du måste avlägsna material som inte uppfyller kraven.

5.9 Du får inte sälja plantor som inte uppfyller kraven

Om materialet inte uppfyller kraven får du inte sälja plantorna.

Om de uppfyller kraven för en lägre kategori får du sälja dem i den kategorin de uppfyller kraven för i stället. Om du kan vidta åtgärder så att plantorna åter uppfyller kraven för avsedd kategori får du sälja dem som sådana igen.

6 Märk plantorna på rätt sätt

6.1 Etikett

När du säljer certifierat material ska du märka materialet med en etikett.

Etiketten ska vara tryckt med outplånlig skrift och texten ska vara väl synlig och läslig. Etiketterna ska vara

- vita med ett diagonalt violett band för prebasmaterial
- vita för basmaterial

Du ska fästa etiketten på plantor eller växtdelar. Om du odlar bärplantor i kruka där det inte går att fästa etiketten i en växtdel kan du i stället sätta etiketten i krukans behållaren.

Om du säljer plantor i parti kan du istället fästa etiketten på förpackningen, bunten eller behållaren.

6.1.1 Etiketten ska innehålla följande uppgifter

1. EU:s regler och standarder
2. Sverige eller SE
3. Statens jordbruksverk eller SJV
4. registreringsnummer hos Jordbruksverket¹
5. referensnummer för förpackningen eller bunten, individuellt löp-, vecko- eller partinummer
6. vetenskapligt namn
7. prebasmaterial eller basmaterial. För basmaterial även generationsnummer.
8. sortens benämning och, i förekommande fall, klonens benämning.
 - a. För grundstammar som inte hör till någon sort ska du ange artens eller arthybridens namn.
 - b. För ympade fruktplantor ska du ange uppgifterna om sort och art för både grundstammen och ympkvisten.
 - c. För sorter för vilka en ansökan om officiell registrering eller om växtförädlarrätt håller på att behandlas ska du ange den föreslagna benämningen, tillsammans med upplysningen ”ansökan under behandling”.
9. i förekommande fall ska du ange ”sort med officiellt erkänd beskrivning”
10. mängd
11. produktionsland och motsvarande kod, om det är annat land än Sverige
12. utfärdandeår,
13. om den ursprungliga etiketten ersätts av en ny: den ursprungliga etikettens utfärdandeår
14. i förekommande fall uppgift om sorten är genetiskt modifierad samt vilka genetiskt modifierade gener som ingår.

¹ Om du ska kombinera etiketten med ett växtpass krävs registreringsnummer. Vi rekommenderar att du alltid anger registreringsnummer även om det är tillåtet att istället ange företagsnamn om etiketten inte kombineras med växtpasset.

6.1.2 Extra märkning i vissa fall

Lägg till följande uppgifter när det är aktuellt.

6.1.2.1 Övergångsregler

Plantor som produceras från material som certifierades före 1 januari 2017 (övergångsregler):

- ”Artikel 21 i 2008/90/EG och artikel 32 i 2014/98/EU” (Art. 21, 2008/90/EG; Art. 32, 2014/98/EU). Detta ska stå **antingen** på etiketten och på följesedeln.

6.1.2.2 Sorter som saknar värde för yrkesmässig produktion

Sorter som saknar värde för yrkesmässig produktion av frukt- och bär:

- ”Artikel 7.2 andra stycket i direktivet 2008/90/EG” (Art. 7.2, 2 st 2008/90/EG) eller ”Saknar värde för yrkesmässig produktion enligt artikel 7.2 andra stycket i direktivet 2008/90/EU”. Detta ska stå **antingen** på etiketten eller på följesedeln.

6.1.2.3 Det svenska undantaget för odling på friland

Prebasmoderplantor och prebasmaterial som producerats från prebasmaterial av äpple och päron som odlas på friland enligt kommissions beslut som Sverige fått:

- ”Producerat på friland” på etiketten.
- ”Producerat på friland i enlighet med kommissionens genomförandebeslut C(2017)2800. Får certifieras till och med den 31 maj 2023” på följesedeln.

Basmaterial som producerats från prebasmaterial av äpple och päron som odlas på friland enligt de kommissions beslut som Sverige fått:

- ”Härrör från material som producerats på friland” på etiketten.
- ”Härrör från material som producerats på friland i enlighet med kommissionens genomförandebeslut C(2017)2800” på följesedeln.

6.2 Följesedel

Du kan också bifoga en följesedel med materialet eller plantorna som kompletterar etiketten. Följesedeln ska innehålla samma uppgifter som finns på etiketten eller etiketterna. Observera att följesedeln aldrig kan ersätta etiketten.

Utöver uppgifterna från etiketten eller etiketterna ska följesedeln

1. vara skriven på ett av unionens officiella språk
2. utfärdas i minst två exemplar (leverantör och mottagare)
3. skickas med materialet från företaget till mottagaren
4. innehålla mottagarens namn och adress
5. innehålla datum för dokumentets utfärdande, och

6. vid behov innehålla ytterligare information beträffande de berörda varupartierna.

6.3 Förpackning

Om du ska sälja plantor och material i partier måste förpackningen uppfylla följande krav

1. Du ska försegla förpackningar eller behållare med plantor eller växtdelar på ett sådant sätt att förpackningen eller behållaren inte kan öppnas utan att förseglingen och etiketten skadas.
2. Du fästa ihop buntar på ett sådant så att plantorna i buntarna inte ska kunna åtskiljas utan att bandet eller banden och etiketten skadas.

6.4 Kombinera med växtpasset

Om växtmaterialet ska ha ett växtpass får du kombinera uppgifterna på etiketten eller följedokumentet med växtpasset om du lägger till vissa uppgifter. Uppgifterna ska vara avskilda från övrig text i växtpasset.

Lägg till följande uppgifter för att kombinera med växtpasset

1. EU:s regler och standarder
7. prebasmaterial eller basmaterial. För basmaterial även generationsnummer.
8. sortens benämning och, i förekommande fall, klonens benämning.
 - a. För grundstammar som inte hör till någon sort ska du ange artens eller arthybridens namn
 - b. För ympade fruktplantor ska du ange uppgifterna om sort och art för både grundstammen och ympkvisten
 - c. För sorter för vilka en ansökan om officiell registrering eller om växtförädlarrätt håller på att behandlas ska du ange den föreslagna benämningen, tillsammans med upplysningen ”ansökan under behandling”
11. produktionsland och motsvarande kod, om det är annat land än Sverige
12. år för utfärdandet
14. om det är aktuellt, uppgift om sorten är genetiskt modifierad samt vilka genetiskt modifierade gener som ingår.

7 Allmän information

7.1 Sorter

7.1.1 Alla sorter ska finnas i en sortlista

Alla sorter som säljs måste finnas i en sortlista eller ha en växtförädlarrätt. Om sorten ska säljas i Sverige kan den finnas i den svenska sortlistan eller i EU:s sortlista FRUMATIS.

Sorter som säljs till något annat land inom EU ska finnas i FRUMATIS. Sorter med växtförädlarrätt får alltid säljas även om de inte finns med i någon sortlista.

På vår webbplats² hittar du länkar till FRUMATIS och databaser för växtförädlarrätter.

7.1.2 Sorterna ska vara beskrivna

Alla sorter som finns i sortlistan ska vara beskrivna. De kan antingen ha en officiell beskrivning eller en officiellt erkänd beskrivning.

Om sorten har en officiell beskrivning är den DUS-provad³ och får säljas i hela EU.

Om sorten har en officiellt erkänd beskrivning kan det vara en sort som är allmänt känd eller en sort som inte är avsedd för yrkesmässig fruktodling.

En sort som är allmänt känd

- har saluförts före den 30 september 2012 i Sverige eller i en annan medlemsstat
- har registrerats officiellt i en annan medlemsstat,
- är föremål för en ansökan om officiell registrering i någon medlemsstat eller för en ansökan om en växtförädlarrätt.

7.2 Regelverk

7.2.1 Svenska regelverk

7.2.1.1 Lagar

- Lagen (1975:74) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter för trädgårdsnäringen
- Utsädeslagen (1976:298)

²

<http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/odling/utsadeochsorter/fruktochbarsorter/sortlistor.4.203fc4e015ac89ee66532e7d.html>

³ DUS: Distinctness (särskiljbarhet), Uniformity (enhetlighet) och Stability (stabilitet).

7.2.1.2 Förfordningar

- Förfordningen (1977:945) om trädgårdsväxternas sundhet, sortäkthet och kvalitet (trädgårdsförfordningen)
- Utsädesförfordningen (2000:1330) (utsädesförfordningen)

7.2.1.3 Föreskrifter

Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2016:44) om saluföring m.m. av förökningsmaterial för fruktplantor och fruktplantor avsedda för fruktproduktion.

7.2.2 EU

7.2.2.1 Rådets direktiv

Saluföring av fruktplantsförökningsmaterial och fruktplantor avsedda för fruktproduktion⁴

7.2.2.2 Kommissionens genomförandedirektiv

- Märkning och förpackning⁵
- Registrering av företag och sortregister⁶
- Produktionskrav⁷

7.3 Släkten och arter

Den är vägledningen tar upp följande arter och släkten av frukt- och bärväxter:

<i>Corylus avellana</i> L.	Hassel avsedd för produktion av nötter
<i>Ficus carica</i> L.	Fikon avsedd för produktion av frukt
<i>Fragaria</i> L.	Smultronsläktet
<i>Malus</i> Mill.	Äpplesläktet
<i>Prunus armeniaca</i> L.	Aprikos
<i>Prunus avium</i> (L.) L.	Sötkörsbär
<i>Prunus cerasus</i> L.	Surkörsbär
<i>Prunus domestica</i> L.	Plommon
<i>Prunus persica</i> (L.) Batsch.	Persika

⁴ Rådets direktiv 2008/90/EG av den 29 september 2008 om saluföring av fruktplantsförökningsmaterial och fruktplantor avsedda för fruktproduktion

⁵ Kommissionens genomförandedirektiv 2014/96/EU av den 15 oktober 2014 om kraven för märkning, försegling och förpackning av fruktplantsförökningsmaterial och fruktplantor avsedda för fruktproduktion, inom tillämpningsområdet för rådets direktiv 2008/90/EG

⁶ Kommissionens genomförandedirektiv 2014/97/EU av den 15 oktober 2014 om genomförande av rådets direktiv 2008/90/EG vad gäller registrering av leverantörer och sorter samt den gemensamma sortlistan.

⁷ Kommissionens genomförandedirektiv 2014/98/EU av den 15 oktober 2014 om genomförande av rådets direktiv 2008/90/EG vad gäller särskilda krav för de släkten och arter av fruktplantor som avses i bilaga I till det direktivet, särskilda krav som ska uppfyllas av leverantörerna och tillämpningsbestämmelser för officiella kontroller.

<i>Pyrus</i> L.	Päronsläktet
<i>Ribes</i> L.	Vinbärssläktet
<i>Rubus</i> L.	Hallonsläktet
<i>Vaccinium</i> L.	Blåbärssläktet

Arter av ovanstående släkten som inte producerar frukt eller bär som vanligtvis konsumeras utan som enbart är avsedda för prydnadsväxtodling, till exempel prydnadsapel, *Malus sargentii* omfattas inte av reglerna.

Övriga släkten som omfattas av reglerna är

<i>Castanea sativa</i> Mill.	Äkta kastanj
<i>Citrus</i> L.	Citronsläktet
<i>Cydonia oblonga</i> Mill.	Kvitten
<i>Fortunella</i> Swingle	Kumquatsläktet
<i>Juglans regia</i> L.	Valnöt
<i>Olea europea</i> L.	Oliv
<i>Pistacia vera</i> L.	Pistaschmandel
<i>Poncirus</i> Raf.	Citrontörne
<i>Prunus amygdalus</i> Batsch.	Mandel
<i>Prunus salicina</i> Lindley	Japanskt plommon

8 Skadegörare

8.1 Skadegörare på plantorna

Här finns en lista över de skadegörare som material eller plantor av varje släkte eller art ska vara fritt från.

Jordbruksverket kommer ansvara för okulärbesiktning. Om vi misstänker att det finns skadegörare ska vi ta prov och skicka för analys.

Det är viktigt att du själv har uppsikt och kontrollerar plantorna löpande för att upptäcka eventuella skadegörare och vidta åtgärder i tid.

I vissa fall ska plantorna även provtas med vissa intervall utöver okulärbesiktningen.

***Corylus avellana* L.– Hassel avsedd för produktion av nötter**

Skadegörare	Okulärbesiktning (antal gånger/år)
Kvalster <i>Phytoptus avellanae</i>	1 Om vi misstänker att det finns skadegörare ska vi ta prov och skicka för analys.
Svampar <i>Armillaria mellea</i> <i>Verticillium dahliae</i> <i>Verticillium albo-atrum</i>	
Bakterier <i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>corylina</i> <i>Pseudomonas avellanae</i>	
Virus Äppleosaikvirus (ApMV)	

Fytoplasma Hazelnut maculatura lineare phytoplasma	
--	--

***Ficus carica* L.– Fikon avsedd för produktion av frukt**

Skadegörare	Okulärbesiktning (antal gånger/år)
Insekter <i>Ceroplastes rusci</i> Nematoder <i>Heterodera fici</i> <i>Meloidogyne arenaria</i> <i>Meloidogyne incognita</i> <i>Meloidogyne javanica</i> <i>Pratylenchus penetrans</i> <i>Pratylenchus vulnus</i> Svampar <i>Armillaria mellea</i> Bakterier <i>Phytoplasma fici</i> Virusliknande sjukdomar Fig mosaic disease	1 Om vi misstänker att det finns skadegörare ska vi ta prov och skicka för analys.

Fragaria L. – Smultronsläktet

Bil.	Skadegörare	Toleransnivå (%)		Okulärbesiktning (antal gånger/år)	Intervall för provtagning och analys
		Prebas-material	Bas-material		
	Insekter och kvalster			2 gånger om året under vegetationsperioden. Om vi misstänker att det finns skadegörare ska vi ta prov och skicka för analys. För plantor och material som producerats genom mikroförökning och som bevaras i mindre än tre månader krävs bara en besiktning under denna period.	PREBASMATERIAL 1 år – prebasmoderplantor Vi ska provta och analysera alla prebasmoderplantor för de skadegörare i bilaga 3 som anges i tabellen <ul style="list-style-type: none"> • ett år efter att de godtagits som moderplantor, och • därefter med ett års mellanrum. Vid samma tillfälle ska vi också provta och analysera alla prebasmoderplantor om vi vid okulärbesiktningen misstänker att de även är angripna av någon eller några av de övriga skadegörarna som räknas upp i tabellen.
2B	<i>Chaetosiphon fragaefoliae</i>	0	0,5		
2B	<i>Phytonemus pallidus</i>	0	0		
	Nematoder				
3	<i>Aphelenchoides blastoforus</i>				
2B, 3	<i>Aphelenchoides fragariae</i>	0	0		
3	<i>Aphelenchoides ritzemabosi</i>				
2B, 3	<i>Ditylenchus dipsaci</i>	0	0,5		
2B	<i>Meloidogyne hapla</i>	0	0,5		
2B	<i>Pratylenchus vulnus</i>	0	1		
	Svampar				
3	<i>Colletotrichum acutatum</i>				
3	<i>Phytophthora cactorum</i>				

2B	<i>Podosphaera aphanis</i> (Wallroth) Braun & Takamatsu	0	0,5		
2B	<i>Rhizoctonia fragariae</i>	0	0		
2B	<i>Verticillium albo-atrum</i>	0	0,2		
2B	<i>Verticillium dahliae</i>	0	0,2		
	Bakterier				
2B	<i>Candidatus Phlomobacter fragariae</i>	0	0		
	Virus				
2B, 3	Strawberry mottle virus (SMoV)*	0	0,1		
	Fytoplasmasjukdomar	0	0		
2B	Aster yellows phytoplasma	0	0,2		
2B	Multiplier disease	0	0,1		
2B	Stolbur as strawberry lethal decline	0	0,2		
2B	Strawberry green petal phytoplasmas	0	0		
2B	Phytoplasma fragariae	0	0		

Malus Mill. – Äppelsläktet

Bil.	Skadegörare	Okulär-besiktning (antal gånger/år)	Intervall för provtagning och analys
2A	<p>Insekter</p> <p><i>Eriosoma lanigerum</i> <i>Psylla</i> spp.</p> <p>Nematoder</p> <p><i>Meloidogyne hapla</i> <i>Meloidogyne javanica</i> <i>Pratylenchus penetrans</i> <i>Pratylenchus vulnus</i></p> <p>Svampar</p> <p><i>Armillaria mellea</i> <i>Chondrostereum purpureum</i> <i>Glomerella cingulata</i> <i>Nectria galligena</i> <i>Pezicula alba</i> <i>Pezicula malicorticis</i> <i>Phytophthora cactorum</i> <i>Roessleria pallida</i></p>	<p>1 gång om året</p> <p>Om vi misstänker att det finns skadegörare ska vi ta prov och skicka för analys.</p>	<p>PREBASMATERIAL 15år – prebasmoderplantor Vi ska provta och analysera alla prebasmoderplantor för virus i bilaga 3 (ej virusliknande sjukdomar eller viroider) som anges i tabellen</p> <ul style="list-style-type: none"> • 15 år efter att vi har godtagit dem som moderplantor och • därefter med 15 års mellanrum. <p>Vid samma tillfälle ska vi också provta och analysera alla prebasmoderplantor om vi vid okulärbesiktningen misstänker att de även är angripna av någon eller några av skadegörarna i bilaga 2 A som räknas upp i tabellen.</p> <p>BASMATERIAL 15år – basmoderplantor Var 15:e år ska vi provta och analysera ett representativt urval av basmoderplantorna</p> <ul style="list-style-type: none"> • om vi bedömer att det finns risk för att de är angripna av virus i bilaga 3 (ej virusliknande sjukdomar eller viroider), och • om vi vid okulärbesiktningen misstänker att är angripna av någon eller några av skadegörarna i bilaga 2 A som räknas upp i tabellen.

	<i>Verticillium albo-atrum</i> <i>Verticillium dahliae</i> Bakterier <i>Agrobacterium tumefaciens</i> <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>syringae</i>		
3	Virus Apple chlorotic leaf spot virus (ACLSV) Apple stem-grooving virus (ASGV) Apple stem-pitting virus (ASPV) Äpple mosaikvirus (ApMV)		
2A	Andra än de ovanstående		
3	Virusliknande sjukdomar Gummived, fårade grenar Hästskoörr Fruktsjukdomar: kattäpple, buckeläpple, bumpy fruit of Ben Davis, rough skin,		

	<p>stjärnsprickor, korkring, russet wart</p> <p>Viroider</p> <p>Apple scar skin viroid (ASSVd)</p> <p>Apple dimple fruit viroid (ADFVd)</p>		
--	--	--	--

***Pyrus L.* – Päronsläktet**

Bil.	Skadegörare	Okulär-besiktning (antal gånger/år)	Intervall för provtagning och analys
2A	<p>Insekter</p> <p><i>Eriosoma lanigerum</i></p> <p><i>Psylla</i> spp.</p> <p>Nematoder</p> <p><i>Meloidogyne hapla</i></p> <p><i>Meloidogyne javanica</i></p> <p><i>Pratylenchus penetrans</i></p> <p><i>Pratylenchus vulnus</i></p>	<p>1 gång om året</p> <p>Om vi misstänker att det finns skadegörare ska vi ta prov och skicka för analys.</p>	<p>PREBASMATERIAL</p> <p>15år – prebasmoderplantor</p> <p>Vi ska provta och analysera alla prebasmoderplantor för virus i bilaga 3 (ej virusliknande sjukdomar eller viroider) som anges i tabellen</p> <ul style="list-style-type: none"> • 15 år efter att vi har godtagit dem som moderplantor och • därefter med 15 års mellanrum. <p>Vid samma tillfälle ska vi också provta och analysera alla prebasmoderplantor om vi vid okulärbesiktningen misstänker att de även är angripna av någon eller några av skadegörarna i bilaga 2 A som räknas upp i tabellen.</p>

	<p>Svampar</p> <p><i>Armillaria mellea</i></p> <p><i>Chondrostereum purpureum</i></p> <p><i>Glomerella cingulata</i></p> <p><i>Nectria galligena</i></p> <p><i>Pezicula alba</i></p> <p><i>Pezicula malicorticis</i></p> <p><i>Phytophthora cactorum</i></p> <p><i>Roessleria pallida</i></p> <p><i>Verticillium dahliae</i></p> <p><i>Verticillium albo-atrum</i></p> <p>Bakterier</p> <p><i>Agrobacterium tumefaciens</i></p> <p><i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>syringae</i></p>		<p>BASMATERIAL</p> <p>15år – basmoderplantor</p> <p>Var 15:e år ska vi provta och analysera ett representativt urval av basmoderplantorna</p> <ul style="list-style-type: none"> • om vi bedömer att det finns risk för att de är angripna av virus i bilaga 3 (ej virusliknande sjukdomar eller viroider), och • om vi vid okulärbesiktningen misstänker att är angripna av någon eller några av skadegörarna i bilaga 2 A som räknas upp i tabellen.
3	<p>Virus</p> <p>Apple chlorotic leaf spot virus (ACLSV)</p> <p>Apple stem-grooving virus (ASGV)</p> <p>Apple stem-pitting virus (ASPV)</p>		

2A	Andra än de ovanstående		
3	Virusliknande sjukdomar Barksprickor, barknekros Grovbarkighet Gummived, quince yellow blotch		
3	Viroider Pear blister canker viroid (PBCVd)		

***Prunus armeniaca* L. – Aprikos**

Bil.	Skadegörare	Okulär-besiktning (antal gånger/år)	Intervall för provtagning och analys
2A	Insekter <i>Pseudaulacaspis pentagona</i> <i>Quadraspidiotus perniciosus</i> Nematoder <i>Meloidogyne arenaria</i> <i>Meloidogyne incognita</i> <i>Meloidogyne javanica</i>	1 gång om året Om vi misstänker att det finns skadegörare ska vi ta prov och skicka för analys.	PREBASMATERIAL 1 år – blommande prebasmoderplantor och pollineringssträd Vi ska provta och analysera alla blommande prebasmoderplantor för PDV och PNRSV <ul style="list-style-type: none"> • ett år efter att vi godtagit dem som prebasmoderplantor, och • därefter med ett års mellanrum. Detta gäller även alla träd som avsiktligt planterats för pollineringsändamål och de viktigaste pollineringssträden i omgivningen. 10 år – prebasmoderplantor

	<p><i>Pratylenchus penetrans</i> <i>Pratylenchus vulnus</i></p> <p>Svampar <i>Phytophthora cactorum</i> <i>Verticillium dahliae</i></p> <p>Bakterier <i>Agrobacterium tumefaciens</i> <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>morsprunorum</i> <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>syringae</i> <i>Pseudomonas viridiflava</i></p>		<p>Vi ska provta och analysera alla prebasmoderplantor för andra virus än PDV och PNRSV och som räknas upp i tabellen och som är relevanta för arten i fråga</p> <ul style="list-style-type: none"> • tio år efter att de godtagits som moderplantor för prebasmaterial, och • därefter med tio års mellanrum. <p>Vid samma tillfälle ska vi också provta och analysera alla prebasmoderplantor om vi vid okulärbesiktningen misstänker att de även är angripna av någon eller några av de övriga skadegörarna som räknas upp i tabellen.</p> <p>BASMATERIAL 1 år – blommande basmoderplantor och pollineringssträd Vi ska vi provta och analysera ett representativt urval av blommande basmoderplantor varje år om vi bedömer att det finns risk för att de är angripna av PDV och PNRSV.</p> <p>Detta gäller även ett representativt urval av träd som avsiktligt planterats för pollineringsändamål och de viktigaste pollineringssträden i omgivningen.</p>
3	<p>Virus Apple chlorotic leaf spot virus (ACLSV) Äpplemosaikvirus (ApMV) Apricot latent virus (ApLV) Plommondvärgsjukevirus (PDV) Prunusringfläckvirus (PNRSV)</p>		<p>3 år – icke blommande basmoderplantor Vi ska provta och analysera ett representativt urval av icke blommande basmoderplantor</p> <ul style="list-style-type: none"> • var tredje år om vi bedömer att det finns risk för att de är angripna av PDV och PNRSV. <p>10 år – basmoderplantor Vi ska provta och analysera ett representativt urval av basmoderplantor</p> <ul style="list-style-type: none"> • var tionde år om vi bedömer att det finns risk för att de är angripna av någon eller några av de övriga skadegörarna som räknas upp i tabellen och som är relevanta för arten i fråga.

***Prunus avium* (L.) L. och *P. cerasus* L. – Sötkörsbär och surkörsbär**

Bil.	Skadegörare	Okulär-besiktning (antal gånger/år)	Intervall för provtagning och analys
2A	<p>Insekter <i>Quadraspidiotus perniciosus</i></p> <p>Nematoder <i>Meloidogyne arenaria</i> <i>Meloidogyne incognita</i> <i>Meloidogyne javanica</i> <i>Pratylenchus penetrans</i> <i>Pratylenchus vulnus</i></p> <p>Svampar <i>Phytophthora cactorum</i></p> <p>Bakterier <i>Agrobacterium tumefaciens</i> <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>morsprunorum</i></p>	<p>1 gång om året</p> <p>Om vi misstänker att det finns skadegörare ska vi ta prov och skicka för analys.</p>	<p>PREBASMATERIAL 1 år – blommande prebasmoderplantor och pollineringssträd Vi ska provta och analysera alla blommande prebasmoderplantor för PDV och PNRSV</p> <ul style="list-style-type: none"> • ett år efter att vi godtagit dem som prebasmoderplantor, och • därefter med ett års mellanrum. <p>Detta gäller även alla träd som avsiktligt planterats för pollineringsändamål och de viktigaste pollineringsträden i omgivningen.</p> <p>10 år – prebasmoderplantor Vi ska provta och analysera alla prebasmoderplantor för andra virus än PDV och PNRSV som räknas upp i tabellen och som är relevanta för arten i fråga</p> <ul style="list-style-type: none"> • tio år efter att de godtagits som moderplantor för prebasmaterial, och • därefter med tio års mellanrum. <p>Vid samma tillfälle ska vi också provta och analysera alla prebasmoderplantor om vi vid okulärbesiktningen misstänker att de även är angripna av någon eller några av de övriga skadegörarna som räknas upp i tabellen.</p> <p>BASMATERIAL 1 år – blommande basmoderplantor och pollineringssträd Vi ska vi provta och analysera ett representativt urval av blommande basmoderplantorna</p> <ul style="list-style-type: none"> • varje år om vi bedömer att det finns risk för att de är angripna av PDV och PNRSV.

3	Virus Apple chlorotic leaf spot virus (ACLSV) Äpplemosaikvirus (ApMV) Arabismosaikvirus (ArMV) Cherry green ring mottle virus (CGRMV) Cherry mottle leaf virus (ChMLV) Cherry necrotic rusty mottle virus (CNRMV) Körsbärsbladrollvirus (CLRV) Latent jordgubbsringfläckvirus (SLRSV) Little cherry virus 1 och 2 (LChV1, LChV2) Plommondvärgsjukevirus (PDV) Prunusringfläckvirus (PNRSV) Hallonringfläckvirus (RpRSV) Tomatsvartringvirus (TBRV)		<p>Detta gäller även ett representativt urval av träd som avsiktligt planterats för pollineringsändamål och de viktigaste pollineringssträden i omgivningen.</p> <p>3 år – icke blommande basmoderplantor Vi ska provta och analysera ett representativt urval av icke blommande basmoderplantor</p> <ul style="list-style-type: none">• var tredje år om vi bedömer att det finns risk för att de är angripna av PDV och PNRSV. <p>10 år - basmoderplantor Vi ska provta och analysera ett representativt urval av basmoderplantor</p> <ul style="list-style-type: none">• var tionde år om vi bedömer att det finns risk för att de är angripna av någon eller några av de övriga skadegörarna som räknas upp i tabellen och som är relevanta för arten i fråga.
---	--	--	--

***Prunus domestica* L. – Plommon**

Bil.	Skadegörare	Okulär-besiktning (antal gånger/år)	Intervall för provtagning och analys
2A	<p>Insekter</p> <p><i>Pseudaulacaspis pentagona</i></p> <p><i>Quadraspidiotus perniciosus</i></p> <p>Nematoder</p> <p><i>Meloidogyne arenaria</i></p> <p><i>Meloidogyne incognita</i></p> <p><i>Meloidogyne javanica</i></p> <p><i>Pratylenchus penetrans</i></p> <p><i>Pratylenchus vulnus</i></p> <p>Svampar</p> <p><i>Phytophthora cactorum</i></p> <p><i>Verticillium dahliae</i></p> <p>Bakterier</p> <p><i>Agrobacterium tumefaciens</i></p> <p><i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>morsprunorum</i></p>	<p>1 gång om året</p> <p>Om vi misstänker att det finns skadegörare ska vi ta prov och skicka för analys.</p>	<p>PREBASMATERIAL</p> <p>1 år – blommande prebasmoderplantor och pollineringssträd</p> <p>Vi ska provta och analysera alla blommande prebasmoderplantor för PDV och PNRSV</p> <ul style="list-style-type: none"> • ett år efter att vi godtagit dem som moderplantor för prebasmaterial och • därefter med ett års mellanrum. <p>Detta gäller även alla träd som avsiktligt planterats för pollineringsändamål och de viktigaste pollineringssträden i omgivningen.</p> <p>10 år – prebasmoderplantor</p> <p>Vi ska provta och analysera alla prebasmoderplantor för andra virus än PDV och PNRSV som räknas upp i tabellen och som är relevanta för arten i fråga</p> <ul style="list-style-type: none"> • tio år efter att de godtagits som moderplantor för prebasmaterial, och • därefter med tio års mellanrum. <p>Vid samma tillfälle ska vi också provta och analysera alla prebasmoderplantor om vi vid okulärbesiktningen misstänker att de även är angripna av någon eller några av de övriga skadegörarna som räknas upp i tabellen.</p> <p>BASMATERIAL</p> <p>1 år – blommande basmoderplantor och pollineringssträd</p> <p>Vi ska vi provta och analysera ett representativt urval av blommande basmoderplantorna varje år om vi bedömer att det finns risk för att de är angripna av PDV och PNRSV.</p>

3	<p>Virus</p> <p>Apple chlorotic leaf spot virus (ACLSV)</p> <p>Äpplemosaikvirus (ApMV)</p> <p>Myrobalan latent ringspot virus (MLRSV)</p> <p>Plommondvärgsjukevirus (PDV)</p> <p>Prunusringfläckvirus (PNRSV)</p>		<p>Detta gäller även ett representativt urval av träd som avsiktligt planterats för pollineringsändamål och de viktigaste pollineringssträden i omgivningen.</p> <p>3 år – icke blommande basmoderplantor Vi ska provta och analysera ett representativt urval av icke blommande basmoderplantor</p> <ul style="list-style-type: none"> • var tredje år om vi bedömer att det finns risk för att de är angripna av PDV och PNRSV. <p>10 år – basmoderplantor Vi ska provta och analysera ett representativt urval av basmoderplantor</p> <ul style="list-style-type: none"> • var tionde år om vi bedömer att det finns risk för att de är angripna av någon eller några av de övriga skadegörarna som räknas upp i tabellen och som är relevanta för arten i fråga.
---	--	--	--

***Prunus persica* (L.) Batsch. – Persika**

Bil.	Skadegörare	Okulär-besiktning (antal gånger/år)	Intervall för provtagning och analys
2A	<p>Insekter</p> <p><i>Pseudaulacaspis pentagona</i></p> <p><i>Quadraspidotus perniciosus</i></p> <p>Nematoder</p> <p><i>Meloidogyne arenaria</i></p> <p><i>Meloidogyne incognita</i></p> <p><i>Meloidogyne javanica</i></p>	<p>1 gång om året</p> <p>Om vi misstänker att det finns skadegörare ska vi ta prov och skicka för analys.</p>	<p>PREBASMATERIAL</p> <p>1 år – blommande prebasmoderplantor och pollineringssträd Vi ska provta och analysera alla blommande prebasmoderplantor för PDV, PNRSV och PLMVd</p> <ul style="list-style-type: none"> • ett år efter att vi godtagit dem som moderplantor för prebasmaterial, och • därefter med ett års mellanrum. <p>Detta gäller även alla träd som avsiktligt planterats för pollineringsändamål och de viktigaste pollineringssträden i omgivningen.</p>

	<p><i>Pratylenchus penetrans</i> <i>Pratylenchus vulnus</i></p> <p>Svampar <i>Phytophthora cactorum</i> <i>Verticillium dahliae</i></p> <p>Bakterier <i>Agrobacterium tumefaciens</i> <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>morsprunorum</i></p>	<p>10 år - prebasmoderplantor Vi ska provta och analysera alla prebasmoderplantor för andra virus än PDV och PNRSV som räknas upp i tabellen och som är relevanta för arten i fråga</p> <ul style="list-style-type: none"> • tio år efter att de godtagits som moderplantor för prebasmaterial, och • därefter med tio års mellanrum. <p>Vid samma tillfälle ska vi också provta och analysera alla prebasmoderplantor om vi vid okulärbesiktningen misstänker att de även är angripna av någon eller några av de övriga skadegörarna som räknas upp i tabellen.</p> <p>BASMATERIAL 1 år – blommande basmoderplantor och pollineringssträd Vi ska vi provta och analysera ett representativt urval av blommande basmoderplantorna varje år om vi bedömer att det finns risk för att de är angripna av PDV, PNRSV och PLMVd.</p>
3	<p>Virus Apple chlorotic leaf spot virus (ACLSV) Äpple mosaikvirus (ApMV) Apricot latent virus (ApLV) Plommondvärgsjukevirus (PDV) Prunus ringfläckvirus (PNRSV)</p>	<p>Detta gäller även ett representativt urval av träd som avsiktligt planterats för pollineringsändamål och de viktigaste pollineringssträden i omgivningen.</p> <p>3 år – icke blommande basmoderplantor Vi ska provta och analysera ett representativt urval av icke blommande basmoderplantor</p> <ul style="list-style-type: none"> • var tredje år om vi bedömer att det finns risk för att de är angripna av PDV och PNRSV. <p>10 år – basmoderplantor Vi ska provta och analysera ett representativt urval av basmoderplantor</p> <ul style="list-style-type: none"> • var tionde år om vi bedömer att det finns risk för att de är angripna av någon eller några av de övriga skadegörarna som räknas upp i tabellen och som är relevanta för arten i fråga.

	<p><i>Latent jordgubbsringfläckvirus (SLRSV)</i></p> <p>Viroid</p> <p><i>Peach latent mosaic viroid (PLMVd)</i></p>		
--	--	--	--

Ribes L. – Vinbärssläktet

Bil.	Skadegörare	Toleransnivå (%)		Okulärbesiktning (antal gånger/år)	Intervall för provtagning och analys
		Prebas-material	Bas-material		
	Insekter och kvalster			Prebasmaterial	<p>PREBASMATERIAL</p> <p>4 år – prebasmoderplantor</p> <p>Vi ska provta och analysera alla prebasmoderplantor för virus i bilaga 3 som anges i tabellen</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4 år efter att vi godtagit dem som prebasmoderplantor, och • därefter med 4 års mellanrum. <p>Vid samma tillfälle ska vi också provta och analysera alla prebasmoderplantor om vi vid okulärbesiktningen misstänker att de även är angripna av någon eller några av de övriga skadegörarna som räknas upp i tabellen.</p>
2A	<i>Cecidophyopsis ribis</i>			2 gånger om året	
2A	<i>Dasyneura tetensi</i>			Om vi misstänker att det finns skadegörare ska vi ta prov och skicka för analys.	
2A	<i>Pseudaulacaspis pentagona</i>				
2A	<i>Quadraspidiotus perniciosus</i>				
2A	<i>Tetranychus urticae</i>			Basmaterial	
				1 gång om året	
	Nematoder			Om vi misstänker att det finns skadegörare ska vi ta prov och skicka för analys.	
2B	<i>Aphelenchoides ritzemabosi</i>	0	0,05		
2A	<i>Ditylenchus dipsaci</i>				

	Svampar				
2A	<i>Diaporthe strumella</i> (<i>Phomopsis ribicola</i>)				
2A	<i>Microsphaera grossulariae</i>				
2A	<i>Sphaerotheca mors-uvae</i>				
	Virus				
	beroende på arten i fråga				
2B	Aucuba mosaic virus kombinerat med blackcurrant yellows	0	0,05		
3	Arabismosaikvirus (ArMV)				
3	Blackcurrant reversion virus (BRV)*				
3	Gurkmosaikvirus (CMV)				
3	Gooseberry vein banding associated viruses (GVBaV)				
2A (3)	Vein clearing och vein net hos svarta vinbär, Gooseberry vein banding	0	0,05		
3	Latent jordgubbsringfläckvirus (SLRSV)				
3	Hallonringfläckvirus (RpRSV)				

Rubus L. – Hallonsläktet

Bil.	Skadegörare	Toleransnivå (%)		Okulärbesiktning (antal gånger/år)	Intervall för provtagning och analys
		Prebas-material	Bas-material		
	Insekter			Prebasmaterial 2 gånger om året Om vi misstänker att det finns skadegörare ska vi ta prov och skicka för analys.	<p>PREBASMATERIAL 2 år – prebasmoderplantor Vi ska provta och analysera alla blommande prebasmoderplantor för skadegörare i bilaga 3 som anges i tabellen</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 år efter att vi godtagit dem som moderplantor för prebasmaterial och • därefter med 2 års mellanrum. <p>Vid samma tillfälle ska vi också provta och analysera alla prebasmoderplantor om vi vid okulärbesiktningen misstänker att de även är angripna av någon eller några av de övriga skadegörarna som räknas upp i tabellen</p>
2B	<i>Resseliella theobaldi</i>	0	0		
	Svampar			Basmaterial 2 gånger om året för växter som odlas på friland eller i kruka. Om vi misstänker att det finns skadegörare ska vi ta prov och skicka för analys.	
2A	<i>Peronospora rubi</i>				
3	<i>Phytophthora</i> spp. som infekterar <i>Rubus</i>			För basmoderplantor och basmaterial som producerats genom mikroförökning och som bevaras i mindre än tre månader krävs bara en besiktning under denna period.	
	Bakterier				
2B	<i>Agrobacterium</i> spp.	0	0,1		
2B	<i>Rhodococcus fascians</i>	0	0,1		
	Virus beroende på arten i fråga				
2B, 3	Bladfläckvirus (RLSV), Bladspräcklighetsvirus (RLMV), Gulnätvirus (RYNV),	0	0		

	Gurkmosaikvirus (CMV), Raspberry vein chlorosis virus (RVCV), Svarthallonnekrosvirus (BRNV) och Äpplemosaikvirus (ApMV)				
3	Raspberry bushy dwarf virus (RBDV),				
3	Virusliknande sjukdomar Raspberry yellow spot Fytoplasma Rubus stunt phytoplasma				

Vaccinium L. – Blåbärssläktet

Bil.	Skadegörare	Toleransnivå (%)		Okulärbesiktning (antal gånger/år)	Intervall för provtagning och analys
		Prebas-material	Bas-material		
	Svampar			2 gånger om året	PREBASMATERIAL 5 år – prebasmoderplantor Vi ska provta och analysera alla blommande prebasmoderplantor för de skadegörare i bilaga 3 som anges i tabellen <ul style="list-style-type: none"> • 5 år efter att vi godtagit dem som moderplantor för prebasmaterial och
2B	<i>Exobasidium vaccinii</i> var. <i>vaccinii</i>	0	0,5	Om vi misstänker att det finns skadegörare ska vi ta prov och skicka för analys.	
	<i>Godronia cassandrae</i> (anamorf <i>Topospora myrtilli</i>)	0	0,1		

				<ul style="list-style-type: none"> därefter med 5 års mellanrum. <p>Vid samma tillfälle ska vi också provta och analysera alla prebasmoderplantor om vi vid okulärbesiktningen misstänker att de även är angripna av någon eller några av de övriga skadegörarna som räknas upp i tabellen.</p>
	Bakterier			
2B	<i>Agrobacterium tumefaciens</i>	0	0	
	Virus			
2B, 3	Blueberry red ringspot virus (BRRV)	0	0	
	Blueberry scorch virus (BIScV)			
	Blueberry shock virus (BIShV)			
	Blueberry shoestring virus (BSSV)			
3	Virusliknande sjukdomar Blueberry mosaic agent Cranberry ringspot agent Fytoplasma Blueberry stunt phytoplasma Blueberry witches' broom phytoplasma Cranberry false blossom phytoplasma			

8.2 Skadegörare i jord

Om du odlar certifikatmoderplantor av nedanstående arter i jord ska jorden vara fri från angivna nematoder. Jordbruksverket ansvarar för att ta prov och analysera.

Släkte eller art	Specifika skadegörare
<i>Fragaria</i> L.	Nematoder <i>Longidorus attenuatus</i> <i>Longidorus elongatus</i> <i>Longidorus macrosoma</i> <i>Xiphinema diversicaudatum</i>
<i>Prunus avium</i> och <i>P. cerasus</i>	Nematoder <i>Longidorus attenuatus</i> <i>Longidorus elongatus</i> <i>Longidorus macrosoma</i> <i>Xiphinema diversicaudatum</i>
<i>P. domestica</i> , <i>P. persica</i> och <i>P. salicina</i>	Nematoder <i>Longidorus attenuatus</i> <i>Longidorus elongatus</i> <i>Xiphinema diversicaudatum</i>
<i>Ribes</i> L.	Nematoder <i>Longidorus elongatus</i> <i>Longidorus macrosoma</i> <i>Xiphinema diversicaudatum</i>
<i>Rubus</i> L.	Nematoder <i>Longidorus attenuatus</i> <i>Longidorus elongatus</i> <i>Longidorus macrosoma</i> <i>Xiphinema diversicaudatum</i>

9 Högsta tillåtna antal generationer av släkten och arter för basmaterial

Tabellen anger högsta tillåtna antal generationer på friland utan skydd mot insekter för basmaterial. För vissa arter anges också längsta tillåtna livstid för basmoderplantor.

<i>Malus</i> Mill., <i>Pyrus</i> L.	<p>En basmoderplanta får uppförökas i högst två generationer.</p> <p>En basmoderplanta av en grundstam får uppförökas i högst tre generationer.</p> <p>Grundstammar som ingår i basmoderplantor ska bestå av basmaterial av första generationen.</p>
<i>Corylus avellana</i> L.	<p>En basmoderplanta får uppförökas i högst två generationer.</p>
<i>Ficus carica</i> L.	<p>En basmoderplanta får uppförökas i högst två generationer.</p>
<i>Fragaria</i> L.	<p>En basmoderplanta får uppförökas i högst fem generationer.</p>
<i>P. armeniaca</i> , <i>P. domestica</i> , <i>P. persica</i> och <i>P. salicina</i>	<p>En basmoderplanta får uppförökas i högst två generationer.</p> <p>En basmoderplanta av en grundstam får uppförökas i högst tre generationer.</p> <p>Grundstammar som ingår i basmoderplantor ska bestå av basmaterial av första generationen.</p>
<i>Prunus avium</i> och <i>P. cerasus</i>	<p>En basmoderplanta får uppförökas i högst två generationer.</p> <p>En basmoderplanta av en grundstam får uppförökas i högst tre generationer.</p> <p>Grundstammar som ingår i basmoderplantor ska bestå av basmaterial av första generationen.</p>

<i>Ribes</i> L.	En basmoderplanta får uppförökas i högst tre generationer. Basmoderplantor får användas som moderplantor i högst sex år.
<i>Rubus</i> L.	En basmoderplanta får uppförökas i högst två generationer. Basmoderplantor får användas som moderplantor i högst fyra år.
<i>Vaccinium</i> L.	En basmoderplanta får uppförökas i högst två generationer.

10 Isoleringsavstånd mellan basmaterial och CAC

Tabellen innehåller rekommenderat isoleringsavstånd mellan basmaterial och CAC-material.

Art	Rekommenderat avstånd (meter)
<i>Fragaria L.</i>	200
<i>Malus Mill., Pyrus L.</i>	40
<i>Prunus L.</i>	100
<i>Ribes L.</i>	200
<i>Rubus L.</i>	100
<i>Vaccinium L.</i>	200

11 Produktionsplan för frukt- och bär

Namn på plantskolan och registreringsnummer hos Jordbruksverket

Planen är framtagen (år, månad)

Planen är uppdaterad senast (år, månad)

Antal plantor och odlingsplats

Hur många plantor odlar du?

Om du inte har angett hur många plantor du odlar i din sortlista i den årliga anmäla ska du ange det här. Ange ungefärligt antal av varje art.

Du ska också ange var du odlar dem. Ange skiftesbeteckning enligt karta. Du kan göra det här eller lägga till det i din redovisning av arter och sorter du bifogade till din ansökan.

Observera att om du odlar prebasplantor och basplantor ska du ange antalet för varje sort.

Art (<i>latin</i>)	Art (svenska)	Antal plantor (ca)	Skiftesbeteckning enligt karta
<i>Corylus avellana</i> L.	Hassel avsedd för produktion av nötter		
<i>Ficus carica</i> L.	Fikon avsedd för produktion av fikon		
<i>Fragaria</i> L.	Smultronsläktet		
<i>Malus</i> Mill.	Äpple		
<i>Prunus armeniaca</i> L.	Aprikos		
<i>Prunus avium</i> (L.) L.	Sötkörsbär		
<i>Prunus cerasus</i> L.	Surkörsbär		
<i>Prunus domestica</i> L.	Plommon		
<i>Prunus persica</i> (L.) Batsch.	Persika		
<i>Pyrus</i> L.	Päron		

<i>Ribes</i> L.	Vinbärssläktet		
<i>Rubus</i> L.	Hallonsläktet		
<i>Vaccinium</i> L.	Blåbärssläktet		

Förökning av plantor

Förökar du själv upp plantor?

Du som själv odlar moderplantor eller förökningsmaterial ska ange var du odlar dem.

Art	Sort	Skiftesbeteckning enligt karta

Förökningssätt

Hur uppförökar du dina plantor från förökningsmaterialet?

- stickling, ange art
- okulering eller ymp, ange art
- annat _____

Kontroll av sort

Hur försäkrar du dig om att du odlar rätt sort?

- Jag köper in certifierat material för uppförökning.
- Jag köper in uppförökningsmaterial eller producerar eget och kontrollera att det är rätt sort genom att titta på
 - växtsätt
 - blomning/blomningstid
 - frukt/mognadstid
 - annat _____

Sundhet

Hur gör du för att övervaka att plantorna håller sig friska?

Om du gör det genom okulärbesiktning kan du ange vem eller vilka som genomför okulärbesiktning och hur ofta den genomförs.

Observera att om du odlar CAC-plantor ska du vid Jordbruksverkets kontroll kunna ange när du senast okulärbesiktigade dina plantor. Du som odlar jordgubbsplantor måste kontrollera dem minst 2 gånger under odlingssäsongen. Övriga arter ska kontrolleras minst en gång under odlingssäsongen.

Upptagning, märkning och förpackning samt transport

- Jag tar upp, märker och förpackar
 - en sort i taget
 - flera sorter på en gång
- Jag köper in etiketter och (program för) följesedlar
- Jag tar fram egna etiketter och följesedlar
- Jag säljer direkt till slutkund
- Jag säljer till grossist eller garden center

Vilka är riskerna i din produktion

Risk 1

Jag bedömer att risken för att blanda olika sorter med varandra finns i samband med

- Uppförökning
- Upptagning
- Märkning och förpackning
- Plocka order
- Transport
- Annat _____

Åtgärd 1

Beskriv vad du gör för att inte blanda olika sorter med varandra.

- Jag har ett tillräckligt avstånd mellan olika sorter
- Jag markerar upp de olika sorterna, ange hur

- Annat _____

Risk 2

Jag bedömer att det finns risk för spridning av skadegörare mellan plantor i samband med

- Uppförökning
- Klippning/beskärning
- Stillastående vatten
- Transport
- Lagring
- Annat _____

Åtgärd 2

Jag undviker spridning av skadegörare genom

- Rengöring av verktyg
- Rengöring av CC-vagnar
- Kontrollera att skadegörare inte sprids med Mypex-mattor odlingsmattor, väv m.m.
- Snabbt vidta åtgärder när jag upptäcker skadegörare, ange vilka
- Annat _____

Risk 3

Jag producerar både CAC och certifierat material

- Ja
- Nej

Om ja

Jag bedömer att risken för att blanda kategorierna med varandra finns i samband med

- Uppförökning
- Upptagning
- Märkning och förpackning
- Plocka order
- Transport
- Annat _____

Åtgärd 3

Beskriv vad du gör för att inte blanda kategorierna med varandra med varandra

Bifoga

Karta

Rita in din odling per släkte eller art på en karta. Ge varje odlingsplats eller skifte en beteckning till exempel en siffra, bokstav eller ett namn.